

Vergaderjaar 2017–2018

34 912

Wijziging van de Auteurswet, de Wet op de naburige rechten en de Databankenwet ter implementatie van Richtlijn (EU) 2017/1564 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2017 inzake bepaalde toegestane vormen van gebruik van bepaalde werken en ander materiaal die door het auteursrecht en naburige rechten beschermd zijn ten behoeve van personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben, en tot wijziging van Richtlijn 2001/29/EG betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PbEU L242/6), alsmede ter uitvoering van Verordening (EU) 2017/1563 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2017 inzake de grensoverschrijdende uitwisseling tussen de Unie en derde landen van exemplaren in toegankelijke vorm van bepaalde werken en ander materiaal die door het auteursrecht en naburige rechten beschermd zijn ten behoeve van personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben (PbEU L242/1) (Wet ter implementatie leesgehandicaptenrichtlijn en ter uitvoering leesgehandicaptenverordening)

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de Auteurswet, de Wet op de naburige rechten en de Databankenwet aan te passen om Richtlijn (EU) 2017/1564 te implementeren, alsmede Verordening (EU) 2017/1563 uit te voeren teneinde de toegang tot werken van letterkunde, wetenschap of kunst en andere beschermde prestaties te verbeteren voor personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben teneinde ratificatie van en toetreding tot het

Verdrag van Marrakesh tot bevordering van de toegang tot gepubliceerde werken voor personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben mogelijk te maken.

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Auteurswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 15c, derde lid, komt te luiden:

3. Openbare bibliotheekvoorzieningen, die in overwegende mate door gemeenten, provincies, het rijk of het openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba worden gesubsidieerd of in stand gehouden, zijn voor het uitlenen van op basis van de artikelen 15i of 15j, eerste lid, onder 1° of 2°, omgezette werken of een onder artikel 15k door een toegelaten entiteit ingevoerd omgezet werk aan bij die voorzieningen ingeschreven personen met een handicap, vrijgesteld van betaling van de vergoeding, bedoeld in het eerste lid.

B

In artikel 15i, eerste lid, wordt na de woorden «en wegens die handicap noodzakelijk is» toegevoegd: , onverminderd het bepaalde in artikel 15j.

C

Na artikel 15i worden de volgende artikelen ingevoegd:

Artikel 15j

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, wordt niet beschouwd iedere handeling die noodzakelijk is voor:

1°. het omzetten van een gepubliceerd geschrift in een voor een leesgehandicapte toegankelijke vorm door een leesgehandicapte of een namens hem optredende persoon, mits de leesgehandicapte rechtmatig toegang heeft tot het gepubliceerde geschrift, het omgezette werk uitsluitend bestemd is voor gebruik door de leesgehandicapte en de integriteit van het gepubliceerde geschrift zoveel mogelijk geëerbiedigd wordt;

2°. het omzetten van een gepubliceerd geschrift in een voor een leesgehandicapte toegankelijke vorm door een toegelaten entiteit, mits de toegelaten entiteit rechtmatig toegang heeft tot het gepubliceerde geschrift, het omgezette werk uitsluitend bestemd is voor gebruik door een leesgehandicapte, en de integriteit van het gepubliceerde geschrift zoveel mogelijk geëerbiedigd wordt; en

3°. het openbaar maken van een omgezet werk als bedoeld onder 2, door een toegelaten entiteit aan een leesgehandicapte woonachtig in of een andere toegelaten entiteit gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie of een staat die partij is bij het Leesgehandicaptenverdrag, mits de openbaarmaking geschiedt met het oog op uitsluitend gebruik door de leesgehandicapte en plaatsvindt zonder winst oogmerk.

2. Bij overeenkomst kan niet worden afgeweken van het in het eerste lid bepaalde.

3. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat de in Nederland gevestigde toegelaten entiteit voor het omzetten of openbaar maken, bedoeld in het eerste lid, onder 2° en 3°, ten behoeve van de maker of diens rechtverkrijgenden een billijke vergoeding is verschuldigd. Daarbij kunnen nadere regels worden gegeven en voorwaarden worden gesteld.

Artikel 15k

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de invoer door een leesgehandicapte of een toegelaten entiteit van een omgezet werk door een toegelaten entiteit in een andere lidstaat van de Europese Unie of een staat die partij is bij het Leesgehandicaptenverdrag. Hier kan niet van worden afgeweken bij overeenkomst.

Artikel 15l

1. Een toegelaten entiteit die een omgezet werk grensoverschrijdend openbaar maakt op basis van artikel 15j, eerste lid, onder 3°, dan wel invoert op basis van artikel 15k, heeft beleid om te waarborgen dat zij:

1°. omgezette werken uitsluitend openbaar maakt aan leesgehandicapten of andere toegelaten entiteiten;

2°. passende maatregelen neemt om de ongeoorloofde verveelvoudiging of openbaarmaking van omgezette werken te ontmoedigen;

3°. getuigt van de nodige zorgvuldigheid bij, en registers bijhoudt van, de handelingen die zij uitvoert met gepubliceerde geschriften en omgezette werken; en

4°. op haar website, in voorkomend geval, of via andere online- of offlinekanalen, informatie publiceert en actualiseert over de manier waarop zij voldoet aan de verplichtingen van het bepaalde onder 1° tot en met 3°;

2. Een toegelaten entiteit die een omgezet werk grensoverschrijdend openbaar maakt op basis van artikel 15j, eerste lid, onder 3°, dan wel invoert op basis van artikel 15k, verstrekt desgevraagd aan een leesgehandicapte, een andere toegelaten entiteit of de maker of diens rechtverkrijgenden:

1°. de lijst met omgezette werken, alsmede de beschikbare vormen; en

2°. de naam en de contactgegevens van de toegelaten entiteiten waarmee zij omgezette werken heeft uitgewisseld.

Artikel 15m

Voor de toepassing van de artikelen 15j, 15k en 15l wordt verstaan onder:

a. *leesgehandicapte*: een persoon

1°. die blind is;

2°. met een visuele handicap die niet zodanig kan worden verbeterd dat de persoon het gezichtsvermogen krijgt dat wezenlijk gelijkwaardig is aan dat van een persoon zonder een dergelijke handicap en waardoor de persoon niet in staat is in wezenlijk dezelfde mate als een persoon zonder een dergelijke handicap gedrukte werken te lezen;

3°. met een waarnemings- of andere leeshandicap waardoor de persoon niet in staat is in wezenlijk dezelfde mate als een persoon zonder een dergelijke handicap gedrukte werken te lezen; of

4°. die anderszins, ten gevolge van een fysieke handicap, niet in staat is een boek vast te houden of te hanteren, dan wel scherp te zien of zijn ogen te bewegen in een mate die gewoonlijk voor het lezen noodzakelijk wordt geacht;

b. *gepubliceerd geschrift*: een werk van letterkunde, wetenschap of kunst in de vorm van een boek, dagblad, krant, tijdschrift of ander soort geschrift, notaties met inbegrip van bladmuziek en daarmee samenhangende illustraties, op om het even welke drager, met inbegrip van audioformaten, dat wordt beschermd door het auteursrecht en dat is openbaar gemaakt;

c. *omgezet werk*: een werk dat in een alternatieve vorm is omgezet waarmee dat werk voor een leesgehandicapte toegankelijk wordt, onder meer om de toegang tot het werk voor die leesgehandicapte even eenvoudig en gemakkelijk te maken als voor personen zonder leeshandicap;

d. *toegelaten entiteit*: een entiteit die door een lidstaat is gemachtigd of erkend om zonder winstoogmerk onderwijs, opleiding, aangepast lezen of toegang tot informatie aan leesgehandicapten te bieden. Hieronder wordt mede verstaan openbare instellingen of organisaties zonder winstoogmerk die leesgehandicapten dezelfde diensten aanbieden als een van hun hoofdactiviteiten, institutionele verplichtingen of in het kader van hun taken van openbaar belang;

e. *Leesgehandicaptenverdrag*: het op 27 juni 2013 te Marrakesh tot stand gekomen Verdrag van Marrakesh tot bevordering van de toegang tot gepubliceerde werken voor personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben.

D

In artikel 16g, wordt na de woorden «artikelen 15i,» ingevoegd: 15j,.

E

Artikel 17d komt te luiden:

Artikel 17d

Een krachtens artikel 15j, derde lid, artikel 16b, vijfde lid, artikel 16c, zesde lid, artikel 16h, derde lid, artikel 16m, tweede lid, artikel 17a, artikel 29a, vierde lid, of artikel 29a, vijfde lid, vastgestelde algemene maatregel van bestuur of een wijziging daarvan treedt niet eerder in werking dan acht weken na datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal.

F

Aan artikel 29a wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden vastgesteld die de maker of zijn rechtverkrijgende er toe verplichten aan de gebruiker van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst voor het gebruik als omschreven in artikel 15j, van deze wet de nodige middelen te verschaffen om van deze beperkingen te profiteren, mits de gebruiker rechtmatig toegang tot het werk heeft dat door de technische voorziening is beschermd.

ARTIKEL II

De Wet op de naburige rechten wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2, vijfde lid, komt te luiden:

5. Openbare bibliotheekvoorzieningen, die in overwegende mate door gemeenten, provincies, het rijk of het openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba worden gesubsidieerd of in stand gehouden, zijn voor het uitlenen van op basis van artikel 10, onderdeel i of m, omgezette materialen en op basis van artikel 10, onderdeel o, omgezette materialen die zijn ingevoerd door een toegelaten entiteit aan bij die voorzieningen ingeschreven personen met een handicap, vrijgesteld van betaling van de vergoeding, bedoeld in het derde lid.

B

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel i, wordt na de woorden «en wegens die handicap noodzakelijk is» ingevoegd: , onverminderd het bepaalde in artikel 10, onderdeel m of n.

2. Aan het slot van onderdeel k vervalt «en».

3. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel l door een puntkomma, worden de volgende onderdelen toegevoegd:

m. het vervaardigen van een reproductie van op grond van deze wet beschermd materiaal in een voor een leesgehandicapte toegankelijke vorm door een leesgehandicapte, een namens hem optredende persoon of een toegelaten entiteit, mits de leesgehandicapte of de toegelaten entiteit rechtmatig toegang heeft tot het op grond van deze wet beschermd materiaal, de reproductie daarvan in de voor de leesgehandicapte toegankelijke vorm bestemd is voor het uitsluitend gebruik door de leesgehandicapte en de reproductie de integriteit van het op grond van deze wet beschermd materiaal zoveel mogelijk eerbiedigt; de artikelen 15j, tweede en derde lid, 15l, 15m, 16g en 17d van de Auteurswet zijn van overeenkomstige toepassing;

n. het beschikbaar stellen voor het publiek of anderszins openbaar maken, het uitlenen of anderszins in het verkeer brengen van een ingevolge artikel 10, onder m, vervaardigde reproductie van op grond van deze wet beschermd materiaal door een toegelaten entiteit aan een leesgehandicapte of een andere toegelaten entiteit, mits de leesgehandicapte woonachtig is of een andere toegelaten entiteit gevestigd is in een lidstaat van de Europese Unie of een staat die partij is bij het Leesgehandicaptenverdrag, de hiervoor genoemde handelingen uitsluitend geschieden met het oog op gebruik door de leesgehandicapte en plaatsvindt zonder winstoogmerk; de artikelen 15j, tweede en derde lid, 15l, 15m, 16g en 17d van de Auteurswet zijn van overeenkomstige toepassing; en

o. het invoeren door een leesgehandicapte of een toegelaten entiteit van een reproductie van op grond van deze wet beschermd materiaal dat op grond van een op het Leesgehandicaptenverdrag gebaseerde beperking door een toegelaten entiteit in een andere lidstaat van de Europese Unie of een staat die partij is bij het Leesgehandicaptenverdrag is omgezet in een voor een leesgehandicapte toegankelijke vorm; de artikelen 15k, 15l en 15m van de Auteurswet zijn van overeenkomstige toepassing.

C

Aan artikel 19 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden vastgesteld die de uitvoerende kunstenaar, producent van fonogrammen, producent van films en omroeporganisatie, of hun rechtverkrijgenden, er toe verplichten aan de gebruiker van een uitvoering, opname van een

uitvoering, fonogram, eerste vastlegging van een film, programma en opname van een programma, of een reproductie daarvan, voor het gebruik als omschreven in artikel 10, onderdelen m en n, de nodige middelen te verschaffen om van deze beperkingen te profiteren, mits de gebruiker rechtmatig toegang heeft tot door de technische voorziening beschermde uitvoering, opname van een uitvoering, fonogram, eerste vastlegging van een film, programma of opname van een programma, of reproductie daarvan. Artikel 17d van de Auteurswet is van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL III

De Databankenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.
2. Het volgende lid wordt toegevoegd:
 2. De artikelen 15j tot en met 15m, 16g en 17d van de Auteurswet zijn van overeenkomstige toepassing.

B

Artikel 5a wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 3, wordt na de woorden «voor doeleinden als omschreven in artikel 5» ingevoegd: , eerste lid,.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden vastgesteld die de producent van de databank er toe verplichten aan de gebruiker van de databank voor het gebruik als omschreven in artikel 5, tweede lid, juncto artikel 15j van de Auteurswet de nodige middelen te verschaffen om van deze beperkingen te profiteren, mits de gebruiker rechtmatig toegang heeft tot de door de technische voorziening beschermde databank. Artikel 17d van de Auteurswet is van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL IV

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

ARTIKEL V

Deze wet wordt aangehaald als: Wet ter implementatie leesgehandicaptenrichtlijn en ter uitvoering leesgehandicaptenverordening.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Rechtsbescherming,